

ბიზნესი, მენეჯმენტი, მარკეტინგი

იპოვნური ბიზნესის ინოვაციური სახელმწიფო მენეჯმენტი

გიორგი ქუთათელაძე

წმ. ანდრია პირველწოდებულის

სახ. ქართული უნივერსიტეტის დოქტორანტი

უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანია რაგინდ ინოვაციურ მიღწევებს არ უნდა ფლობდეს მენეჯმენტისა თუ გამოგონებების მხრივ, ვერ განვითარდება თუ ქვეყანაში არ არსებობს საჭირო ეკონომიკური გარემო. მსოფლიოში აღიარებული ტაქნოლოგიური მიღწევები, რომლებიც აქვთ იაპონურ მოწინავე კომპანიებს განსაკუთრებით წარმოების სფეროში, წარმოუდგენელია სწორი სახელმწიფო ადმინისტრირების, ბიზნესის ხელშეწყობისა და მისი მართვის ელასტიური და მიზანდასახული პოლიტიკის გარეშე. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ იაპონიის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ წრეებს, პოზიციას თუ ოპოზიციას ეყო გონიერება იმისთვის, რომ მიაღწიათ ერთსულოვნებისთვის და კომპრომისისთვის იაპონიის ეკონომიკის ახლებური განვითარების გეგმის მხრივ. ქვეყნის ამ ახალმა განვითარების პოლიტიკამ, ქვეყნის მართვის სწორმა მენეჯმენტმა, მნიშვნელოვანი ბიძგი მისცა მისი ეკონომიკისა და ბიზნესის მძლავრ აღმავლობას, ვიდრე საბოლოოდ იაპონია 80-იან წლების ბოლოს უძლიერესი ეკონომიკის მქონე ქვეყანათა ხუთეულში არ შევიდა, სადაც ეკონომიკის მრავალ დარგში ის დღემდე უპირობო ლიდერია. [უკვე 70-იან წლებში მისი ერთიანი ეროვნული შემოსავალი აჭარბებს ერთად აღებულ ინგლისის და საფრანგეთის ერთიან ეროვნულ შემოსავალს]. [1]

საგადასახადო შეღავათების და ფინანსური სტიმულირე-

ბის დიდი არსენალის გარდა რითაც იაპონიის მთავრობა ათ-ნლეულების განმავლობაში ეხმარება ბიზნესს, მნიშვნელოვანი არის პირველ რიგში სახელმწიფოს მიერ სამეცნიერო-ტექნიკური ხელშეწყობა კომპანიებისადმი, რათა მათ მიერ სრულად იქნეს გამოყენებული მსოფლიო დონის სამეცნიერო მიღწევები, რის შედეგადაც ამ კომპანიებში შესაძლებელია ყველა იმ ინოვაციური პროდუქციის წარმოება, რომლითაც იაპონურ კომპანიებს უადვილდებათ მსოფლიო ბაზრებზე შესვლა. ნაციონალური პოლიტიკის რანგში იქნა აყვანილი იაპონური კომპანიებისადმი ტექნოლოგიური დახმარება: [უახლესი ტექნოლოგიების გამოყენებისთვის იაპონიის მთავრობა ადგილობრივი კომპანიებისთვის ჯერ კიდევ 1950-1978 წლებში შეისყიდის საზღვარგარეთიდან 21 ათასს საწარმოო ლიცენზიას. ამ პერიოდისთვის ლიცენზიების შესყიდვებზე ჯამური დანახარჯები შეადგენს 8,5 მილიარდ დოლარს, ეს დანახარჯები შემდგომში მრავალჯერადად იქნება ანაზღაურებული ქვეყნის ეკონომიკური წინსვლის კვალობაზე] [2].

ორმოცდაათიანი წლებიდან იაპონიაში დაიწყო მასიური განახლება ძირითადი კაპიტალის. შენდებოდა დიდი ქარხნები, სადაც ნერგავდნენ ახალ ტექნოლოგიებს, იყენებდნენ შეძენილ ლიცენზიებსა და პატენტებს. უუკვე სამოციანი წლებიდან იაპონიის მთავრობა ანვითარებს ადგილობრივ სამეცნიერო პოტენციალს, რათა შეამციროს დამოკიდებულება უცხოურ ტექნოლოგიებზე დამოკიდებულება. იხსნება იაპონიის ძირითად რეგიონებში მნიშვნელოვანი რაოდენობა უნივერსიტეტებისა და კოლეჯებისა. [1981 წ. იაპონიაში უკვე ფუნქციონირებს 1854 უნივერსიტეტი და კოლეჯი. 1187 საპროექტო-კონსტრუქტორული და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი]. [2]

საინტერესოა ის გარემოება, რომ იაპონელები არა მარტო იყენებენ უცხოურ ტექნოლოგიებს, არამედ განუწყვეტლივ აუმჯობესებენ მათ, რაც შესაძლებლობას აძლევთ ხელში ჩაიგდონ ტექნოლოგიური ინიციატივა და ახლა უკვე საკუთარი „ნოუ-ჰაუ“ შესთავაზონ მსოფლიოს იგივე სარფიან ფასებში, ისინი რომ ყიდულობდნენ თავის დროზე იმპორტულ ტექნოლოგიებს ევროპისა

და ამერიკისგან. [უკვე 1957-1962 წლებში იაპონური კორპორაციების მთლიანი ხარჯების 33% ხმარდებოდა სამეცნიერო-ტექნოლოგიურ და კვლევით მუშაობას] [2].

იაპონიის მთავრობა განსაკუთრებით აფინანსებს გამოყენებითი სახის მეცნიერებებს და კვლევებს, რათა შემდგომში ადვილად და სწრაფად იქნეს ამოღებული დანახარჯები შესაბამისი ლიცენზიებისა და პატენტების, ასევე ინოვაციური პროდუქციის რეალიზაციის მხრივ ქვეყნის შიდა თუ გარე ბაზრებზე. იაპონიის ტექნოლოგიურ განვითარებაზე მიუთითებს ის ფაქტი, რომ [მაგალითისთვის 1981 წ. 53 000 პატენტი იქნა ამ ქვეყანაში რეგისტრირებული, რომლიდანაც 81.8% თავად ადგილობრივ იაპონელებს ეკუთვნის. ასევე დიდი წილი აქვთ იაპონელ გამომგონებლებს საზღვარგარეთ ქვეყნებში საპატენტო რეგისტრაციების მხრივ, ის მხოლოდ აშშ-ს ჩამორჩება, მაგრამ მნიშვნელოვნად აღემატება გერმანიას, ინგლისს, საფრანგეთს] [2].

[იაპონიას მესამე ადგილი უკავია მსოფლიოში ტექნოლოგიების ექსპორტის მხრივ. 1980/81 წლებში საკუთარი ლიცენზიების გაყიდვით ქვეყანამ მიიღო ერთი მილიარდი დოლარის შემოსავალი] [3].

[სახელმწიფო ათავისუფლებს დაბეგვრისგან კომპანიის ხარჯებს სამეცნიერო-კვლევით და საპროექტო საქმიანობისთვის. იმ კომპანიებს, რომლებიც პრიორიტეტულ დარგებში მუშაობენ მნიშვნელოვანი საექსპორტო პოტენციალით, თუ ასეთი კომპანია შექმნის ახალ, ინოვაციურ პროდუქტს, მაშინ მისი წარმოებაში ჩაშვებიდან 3 წლის განმავლობაში რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლის 20% სრულიად თავისუფალია გადასახადებისაგან. ასევე ლიცენზიების, პატენტების და ტექნოლოგიური „ნოუ-ჰაუს“ რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლის 28% სრულად თავისუფალია გადასახადებისაგან. კომპიუტერული პრიგრამების და ალგორითმების, მათემატიკური უზრუნველყოფის შექმნით მიღებული მთელი შემოსავალი თავისუფალია გადასახადებისაგან. სახელმწიფო იყენებს სპეციალურ ფონდებს სამეცნიერო კვლევების წარმოების უზრუნველსაყოფად კერძო კომპანიებისათვის. ამ

ფონდებიდან გაიცემა მნიშვნელოვანი თანხები როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო დაწესებულებებზე. დიდი სახელმწიფო დოტაციები გაიცემა უცხოური მონინავე ტექნოლოგიების და „ნოუ-ჰაუთა“ შესაძენად საწარმოთათვის]. [4]

იაპონიის სახელმწიფომ დიდ მასშტაბიანი მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, სრულყოფილი ეკონომიური რეფორმების განხორციელება შესძლო სახელმწიფო მართვის დახვეწილი და კარგად გააზრებული პოლიტიკით. ქვეყანაში პარლამენტის დონეზე არსებობს სპეციალური საბჭოები მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების მიზნით. ამ საბჭოებში განიხილება ძირითადი მიმართულებები, რომელთა განხორციელება ევალებათ როგორც საკანონმდებლო, ასევე აღმასრულებელ ორგანოებს. პრემიერ-მინისტრი თავად უდგას სათავეში ყველაზე მნიშვნელოვან მეცნიერებისა და ტექნიკის საბჭოს, რომელთა წევრები არიან ფინანსთა და განათლების მინისტრი, სხვა მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ფიგურები. ინოვაციური პროდუქციის შექმნით დაკავებულ კომპანიებს ეძლევა შეღავათიანი სახელმწიფო კრედიტები, ამასთან ხშირად ხდება, რომ თავად სახელმწიფო აქტუალობიდან გამომდინარე სამეცნიერო კვლევებზე დახარჯულ თანხების 50%-ს თავისი ხარჯებით უნაზღაურებს კომპანიას. უახლესი თაობის მონინავე ტექნოლოგიებისა და მონყობილობა-დანადგარების, საწარმოო ხაზების იმპორტი განთავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისაგან.

[სამოცდათიან წლებში მიუხედავად მსოფლიო ენერგეტიკული კრიზისისა იაპონიამ შესძლო აქმაღლებინა მრეწველობაში მშრომისნაყოფიერება 60%-ით, წარმოებული პროდუქციის მოცულობა გაეზარდა 40%-ით, ხოლო ბოლო 20 წლის განმავლობაში მან აშშ-ს 3-ჯერ გაუსწრო წარმოების ტემპების ზრდით] [5].

[80-იან წლებში იაპონიამ შესძლო დაეკავებინა კოპირებადი ტექნიკის მხრივ მსოფლიო გაყიდვების 40%, დაიკავა ავტომობილების გაყიდვების მსოფლიო ბაზრის 20%, მოტოციკლების მსოფლიო ბაზრის 90%, რადიო ტექნიკის 60%, ხმის ჩამწერი აპარატურის 50%] [6].

70-იან წლებში მთავრობის მიერ დიდი ყურადღება ექცევა საწარმოო რობოტების განვითარებას. 1972 წ. შეიქმნა იაპონიის საწარმოო რობოტების ასოციაცია, რომელშიც განვერიანდა ბევრი მწარმოებელი კომპანიები, ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები. მთავრობის მიერ 1980 წელს შეიქმნა კომპანია „**ჯაპან რობოტ ლიზ**“, რომელიც აქირავენს რობოტებს მცირე და საშუალო წარმოებისთვის. კომპანიებისთვის რობოტების შესაძენად გამოიყენება იაფიანი სახელმწიფო სესხები, ნესდება ამორტიზაციის მაღალი ნორმები, კერძოდ ექსპლუატაციის პირველი წელს კომპანიისთვის რობოტის ამორტიზაცია შეადგენს მისი ღირებულების 13%-ს.

[უკვე 1983 წ. იაპონიის საწარმოებში შრომობს 16,5 ათასი რობოტი, მაშინ როცა აშშ-შია — 8 ათასი] [7]. იაპონიის მთავრობა ქვეყანას აწვითარებს გეგმიურად, რყევების გარეშე, ყველაფერი სრულდება არსებული რეალობების გათვალისწინებით, ბიუჯეტის ხარჯვაზე დაწესებულია ძლიერი საზოგადოებრივი კონტროლი, სახელმწიფოს მართვის მენეჯმენტი ეფუძნება სამეცნიერო წრეებთან, მცირე, საშუალო და დიდ ბიზნესთან ხშირ კონსულტაციებს, სამეცნიერო მიღწევებს.

1955 წელს **ი. ხატოიამას** მთავრობამ დაამტკიცა ქვეყნის ხუთწლიანი განვითარების გეგმა 1956-1960 წლებისთვის. მთავრობის მიერ დასახული იქნა მიზანი: მიეღწია ქვეყანაში უმუშევრობის მოსპობისათვის ე.ი. სრული დასაქმებისთვის და საკუთარი შიდა მოხმარებისთვის ყველა ძირითადი პროდუქტი თავად ეწარმოებინა, ე.ი. ქვეყანას თავი დაეღწია უცხოური მზა იმპორტული პროდუქციის მასიური მოხმარებისთვის.

1960 წელს მინისტრთა კაბინეტმა **ჰ. იკედას** თავმჯდომარეობით შეიმუშავა ქვეყნის განვითარების 5 წლიანი გეგმა 1961-1970 წლებისთვის. დასახული იქნა მიზნები ეროვნული შემოსავლების გაორმაგებისათვის, წარმოების ხელშეწყობისთვის, მოსახლეობის სოციალური დაცვისათვის.

1969 წელს მთავრობა **სატოს** მეთაურობით იღებს ქვეყნის განვითარების ახალ 5 წლიან გეგმას 1970-1975 წლებისთვის

სახელწოდებით „ახალი გეგმა ეკონომიკური და სოციალური განვითარებისთვის“. იაპონიის მთავრობა ქვეყნის გეგმიურ განვითარებაში ყოველთვის გულისხმობდა მისი რეგიონების თანაბარ, ერთგვაროვან განვითარებას, ეს ხელს უწყობს ქვეყანაში დემოგრაფიული ვითარების გამოსწორებას. იაპონიის ხელისუფლება ცდილობს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე განაწილდეს საწარმოები, კულტურული ცენტრები, სასწავლო ინსტიტუტები და სახელმწიფო დაწესებულებები, რომ არ მოხდეს ყველაფრის დედაქალაქში ან რამდენიმე ქალაქში კონცენტრირება, რაც უმაღლეს იმოქმედებს ქვეყნის დემოგრაფიულ ბალანსზე, გამოიწვევს მეგაპოლისებისკენ მაცხოვრებლების უსისტემო მოდინებას და რაიონების დაცარიელებას. ასეთ პრობლემას ბევრი ევროპული და აზიური ქვეყანა შეეჯახა. იაპოიაში განუწყვეტლივ ცდილობენ მცირე ბიუროკრატიული აპარატით ეფექტურად მართონ სახელმწიფო, საგრძნობლად მცირეა სამინისტროების რიცხვი და მასში დასაქმებული თანამშრომლებისა. სიდიდით და ფინანსური სიძლიერით გამოირჩევა „საგარეო საქმეთა და მრეწველობის სამინისტრო“ - რომელიც თავისი ასეთი დასახლებით ხაზს უსვამს მრეწველობის საგარეო, ანუ ამ დარგის მნიშვნელოვან საექსპორტო ფუნქციას. ეს სამინისტრო თანამედროვე იაპონიაში არის ეკონომიკის სამართავი სპეციფიური და მასშტაბური შესაძლებლობების სახელმწიფო დაწესებულება, რომელიც თავისი ფუნქციურობით არ ჰგავს არცერთ განვითარებული ევროპული ქვეყნის ანალოგიურ დაწესებულებას. იგი კურირებს იაპონიის ეკონომიკის ყველა ძირითად დარგს და საზღვარგარეთის ქვეყნებში ახორციელებს ინტენსიურ ეკონომიკურ მოღვაწეობას.

ამ სამინისტრომ უამრავი საგადასახადო შეღავათი დაანესა ეკონომიკის სასურველი დარგების განვითარებისთვის. მაგალითად, წიაღისეულის სამთო-მომპოვებულ ფირმები დიდი საგადასახადო შეღავათებით სარგებლობენ. საოკეანო გემების საშუალებით ტვირთების გადატანით მიღებული შემოსავლების 80% თავისუფალია გადასახადებისგან. ეს სტიმულს აძლევს მეპატრონეებს განაახლონ თავიანთი ძვირადღირებული მცურავი სა-

შუალელები და გაზარდონ მათი პარკი, რაც თავის მხრივ გემთმშენებლობის განვითარებას უწყობს ხელს [12].

[შორეულ, განუვითარებელ რეგიონებში თუ კომპანია გახსნის საწარმოს, იგი სარგებლობს მნიშვნელოვანი საგადასახადო შეღავათებით. აქ მთავრობა ცდილობს კომპანიებს და კერძო პირებს მისცეს სტიმული ფულადი სახსრების დაგროვებისთვის. ანაბრებზე დარიცხული პროცენტები თავისუფლდება საშემოსავლო გადასახადისაგან თუ ანაბარზე შეტანილი თანხა არ აღემატება 3 მლნ იენს] [2].

იაპონიის მთავრობა მაქსიმალურ ძალისხმევას არ იშურებს იმისათვის, რომ მწარმოებელ კომპანიებს დაეხმაროს უიაფესი კრედიტებით [ასე მაგალითად 1972 წელს სახელმწიფო კრედიტები ადგილობრივ კომპანიებზე გაიცემოდა 4,6% წლიური სარგებელით. მაშინ როცა საფრანგეთში ანალოგიური სახელმწიფო კრედიტი კერძო კომპანიებზე გაიცემოდა წლიური 7,32% . ფაქტია, რომ 1978 წელს იაპონური ბანკები სახელმწიფო რეგულირების ეფექტური პოლიტიკის წყალობით ადგილობრივ კომპანიებზე იძლეოდნენ ისტორიაში ყველაზე იაფ კრედიტს, რომელიც შეადგენდა 3,25%] [8]. [1983 წლისთვის იაპონიაში კერძო ბიზნესის სახელმწიფო დაკრედიტება დადგა ნიშნულზე წლიური 5%] [9].

ისეთ დარგებში სადაც ძნელად ვითარდება კერძო კომპანიები, რადგანაც კერძო ინიციატივა ვერ ხედავს მოგებას ან ვერ რისკავს მოღვაწეობის დაწყებას დიდი პირველადი დანახარჯების გამო, იაპონიის მთავრობა თავად ხსნის სახელმწიფო საწარმოებს 100% ან შერეული ნილობრივი მონაწილეობით და ამით ბიძგს აძლევს ეკონომიკურ აქტივობას მთავრობისთვის სასურველი მიმართულებით, რაც ქვეყნის განვითარების ინტერესებს ემსახურება.

ათწლეულების განმავლობაში, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ იაპონიის სახელმწიფო პოლიტიკამ, რომელიც ნამდვილად დიდი ელასტიურობით და გამომგონლობით გამოირჩევა ბიზნესის ხელშეწყობის, მისი სწორი, გეგმაზომიერი განვითარების და ადმინისტრირების მხრივ, უკვე 70-იან წლებში მოიპოვა მნიშ-

ვნელოვანი წარმატებები მსოფლიო ეკონომიკურ არენაზე. [70-იან წლებში აშშ-ში უმთავრესი ავტო იმპორტიორი იყო გერმანია. 70-იანი წლების ბოლოს იაპონურმა კომპანიებმა გამოდევნეს ამერიკის ბაზრიდან გერმანული ავტომწარმოებლები, როგორც **ფორდის** ვიცე პრეზიდენტი **ჯ. პესტილო** აღნიშნავს, მათ მოახერხეს აეღოთ ამერიკული ბაზრის ისეთი წილი, რომელიც მნიშვნელოვნად აღემატება თვით **ფორდისა და კრაისლერის** ჯამურ წილს ამ ქვეყანაში] [10].

[1977 წელს იაპონიამ გაყიდა აშშ-ში 2 მლნ ავტომანქანა] [11]. [და მხოლოდ ამერიკის მთავრობის ზეწოლის შეეგად, უკვე 1983 წელს იაპონიამ თავად ხელოვნურად შეზღუდა ავტომანქანების რეალიზაცია 1 მლნ 680 ათასამდე. იაპონიის საათების წარმოებამ ამერიკელი მკვლევარი **ე. ფოკელის** აზრით, „დაჩრდილა სახელგანთქმული შვეიცარული საათის მწარმოებლები“. ინგლისური მოტოციკლეტების მწარმოებელი ფირმები გამოდევნილი იქნა ამერიკული ბაზრიდან და ამერიკაში მხოლოდ ერთი ადგილობრივი მწარმოებელი ფირმა დარჩა ამერიკული. ევროპული ფირმები დამარცხებული იქნენ ოპტიკური მოწყობულობების, ფოტო და კინო აპარატურის ამერიკულ და საკუთარ ბაზარებზე. ისეთ არატრადიციულ დარგებში, როგორიცაა მაგალითად მუსიკალური ინსტრუმენტების წარმოება იაპონია იპყრობს ლიდერობას. მაგალითად, კომპანია „**იამაჰა**“ უფრო მეტი რაოდენობის როიალს და პიანინოს აწარმოებს მსოფლიო ბაზარზე ვიდრე მისი ამერიკული კონკურენტი „**სტიინვეი**“. 1983 წელს 19 მლრდ დოლარით მეტი ექსპორტი შეჰქონდა იაპონიას აშშ-ში ვიდრე ამერიკას იაპონიაში, ხოლო ევროპის იაპონიასთან სავაჭრო ბრუნვის დეფიციტი შეადგენდა 13 მლრდ დოლარს]. [2]

თუ 60-იანი წლების ამერიკელი მკვლევარები ხაზს უსვამდნენ იაპონიის ეკონომიკურ უპირატესობაში ძირითადად დაბალ ხელფასებს, რაც იმ დროინდელ იაპონური ეკონომიკისთვის იყო დამახასიათებელი და ამით ხსნიდნენ პროდუქციაზე დაბალი ფასების არსებობას და თავის მხრივ იაპონური ნაწარმის უპირატესობას ამერიკულთან შედარებით. ჯუჯვე 70-იან წლების

სამეცნიერო შრომებში „სოციალურ დემპინგზე“ აღარ კეთდება აქცენტი, არამედ იაპონური კონკურენციის მდგენელად განიხილება პროდუქციის ხარისხი, მაღალი შრომის ნაყოფიერება, კომპანიების შეღავათებანი სახელმწიფო დაკრედიტება და მთავრობის სხვა პროტექციონალისტური ზომები ბიზნესის მიმართ. [ამერიკელი ეკონომისტი **დ. იორგენსონი** აღნიშნავს: 1976 წელს არცერთ ევროპულ ავტო სანარმოს არ შეეძლო ეწარმოებინა ერთ მუშაზე 20 ავტომანქანაზე მეტი წელიწადში, მაშინ როცა იაპონურ კომპანიებში ეს მაჩვენებელი ორჯერ მეტი იყო, კერძოდ, „ნი-სანი“ ერთ მუშაზე აწარმოებდა წელიწადში 42 მანქანას, ხოლო „ტოიოტა“ 49 ავტომანქანას. უნდა აღინიშნოს, რომ პროდუქტის კონკურენტუნარობა არ არის გადამწყვეტი გარანტია მსოფლიო ბაზარზე წარმატების მოსაპოვებლად. ეს არის აუცილებელი, მაგრამ არა საკმარისი პირობა. მაგალითად, 50-იან წლებში როცა ამერიკული რადიოაპარატურა აშკარად ჯობნიდა იაპონურს, ის ვერ აღწევდა იაპონურ ბაზარზე, სადაც ძირითადად ადგილობრივი წარმოების რადიოაპარატურა დომინირებდა. ეს ვითარება აუცილებელს ხდის კიდევ სხვა ფაქტორების გათვალისწინებას, კერძოდ — კერძო ბიზნესის სახელმწიფო მართვისა და ადმინისტრირების სპეციფიურ ფაქტორს. პირველ რიგში ეს გამოიხატება იაპონიის სახელმწიფოს აქტიურ როლში საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის გეგმაზომიერი მართვის მხრივ, განსხვავებით აშშ და ევროპის ქვეყნებისგან] [2].

ჩემი ამ კვლევის ერთ-ერთი მიზანი იყო, კიდევ ერთხელ შემეხსენებინა ქართული საზოგადოებისთვის, თუ რაოდენ დიდია მთავრობის როლი სახელმწიფოში ბიზნესის განვითარებისთვის. შეძლებისდაგვარად ამ კვლევის ფარგლებში მეჩვენებინა ბიზნესისადმი სახელმწიფო ხელშეწყობის ყველა ის ეფექტური და კონკრეტული მეთოდები, რომლის სწორი, მეთოდური, გეგმაზომიერი გამოყენება აუცილებლად დიდ გამაჯანსაღებელ იმპულსს აძლევს ქვეყნის ეკონომიკას. ვფიქრობ ათწლეულების განმავლობაში ძველი მთავრობების მიერ ეკონომიკის ცუდი მენეჯმენტის, მისი არასწორი მართვის გამო (კომპანიებზე ზეწოლა, ხშირი

და აუტანელი ჯარიმები, მძიმე და არაელასტიური საგადასახადო და საბაჟო განაკვეთები, სახელმწიფოს მიერ ბიზნესის მიმართ ნულოვანი საკრედიტო-ფინანსური დახმარება, შეღავათების არარსებობა და მრავალი სხვა) საქართველოს ეკონომიკა კოლაფსამდე მივიდა, მთელი ქვეყანა გადაიქცა მდარე ხარისხის იმპორტული პროდუქციის გამსაღებელ-დისტრიბუტორად, ადგილობრივმა წარმოებამ მნიშვნელოვნად დაკარგა საშინაო ბაზარი, ექსპორტი გახდა უკიდურესად ფრაგმენტული და მწირი, საშუალო ფენის მსყიდველობითუნარიანობა ელვისებურად შემცირდა, უმუშევრობა და სიღარიბე ყოველგვარ ზღვარს აჭარბებს.

მეტი დროის დაკარგვა აღარ შეიძლება, ამჟამინდელმა მთავრობამ დაუყოვნებლად უნდა შექმნას (მცირე და მსხვილ ბიზნესთან, სამეცნიერო წრეებთან აქტიური კონსულტაციებით) სახელმწიფო დონეზე ეკონომიკისა და ბიზნესის განვითარების საბჭო, რომელმაც უნდა შეიმუშაოს უახლოესი ათწლეულის განმავლობაში ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია და ტაქტიკა, სათავეში უნდა ჩაუდგეს ქვეყანაში წარმოების ინტენსიურ ხელშეწყობას, განსაკუთრებით მცირე წარმოებებისთვის მრავალი სახის დახმარებისა და სტიმულების შექმნას. მთავრობამ ბოლოს და ბოლოს უნდა გაითვალისწინოს ის გარემოება, რომ ყველა განვითარებულ, მონინავე ქვეყნებში სახელმწიფოს არსებული ბიუჯეტის 90% მცირე საწარმოთა შენატანებით იქმნება, რომ მხოლოდ მცირე კომპანიების რაოდენობისა და მათი ეფექტური ფუნქციონირების უცილებელი ზრდა არის ერთადერთი სწორი საშუალება ბიუჯეტის შევსებისა, რომლის ზრდა თავისმხრივ ქვეყნის მოსახლეობის საყოველთაო კეთილდღეობის გარანტიაა.

ლიტერატურა:

[1] –The OECD observer, March 1985, p.17.

[2] – Б. З. Мильнер – Японский парадокс – Москва, Издательство «Мысль» 1985.

- [3] – Fortune 23.08.82 p. 23.
- [4] – Science and Technology in Japan, January 1982.
- [5] – The Japanese Experience JETRO. Tokyo 1981 p. 6,7
- [6] – Business Week – 12.10.81 p. 84 14.01.80 p. 55.
- [7] – Левигов Г. А. – Морской транспорт за рубежом.
- [8] – Япония. Современный монополистический капитализм, М 1981 с. 155.
- [9] – Japan Economic Review 15.11.83 p.1
- [10] – The Christian Science Monitor – 17.11.83.
- [11] – Vogel. E – Japan as Number One, N.Y. 1980, p. 10.
- [12] – Julie Weed (July 10, 2010). “Factory Efficiency Comes to the Hospital”. – The New York Times.

INNOVATIVE STATE MANAGEMENT OF JAPAN BUSINESS

George Kutateladze

Saint Andrew the First Called Georgian University,
Doctorant

RESUME

For substantial success in business it is not sufficient to create the proper working atmosphere within one or another company. The main task of government according country's economic growth and development is to ensure a good business environment within the whole country. Japan government during past decades permanently strives to establish the proper laws, tax rules and reforms that promote business incentives for companies throughout country. That is why the innovative management and regulation of business on the state level is a crucial key factor of Japan's government in achievement of great success in country's economical strength.